

Västerviks kommun
vasterviks.kommun@vastervik.se

Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Överum, Västerviks kommun

Länsstyrelsen har den 22 december 2015 lämnat granskningsyttrande över förslag till fördjupad översiktsplan för Överum.

Länsstyrelsen bedömde att såsom förslaget presenterades riskerade detta utgöra en påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljö och anförde följande;

Bebyggelsen kring Brukstorget i Överum utgör kärnan för riksintresset Överum. Det framgår i FÖP:en att kommunen avser riva tre byggnader som utgör torgrummets sydvästra vägg. Länsstyrelsen delar inte helt de rekommendationer som presenteras iden fördjupade studien för Brukstorget. Vidare anser länsstyrelsen att endast bevara övre stenhuset och församlingshemmet och därmed riva de övriga byggnaderna kan riskera att utgöra en påtaglig skada på riksintresset. Miljön runt Brukstorget utgör en arkitektonisk helhet med en medvetet utformad plan med byggnader som präglas av nyklassicism/empir trots sina olika uppförandeperioder. Denna miljö har redan fått två hål genom att kolladan och kommunhuset försvunnit. Länsstyrelsen anser därför att ytterligare borttagning av byggnader runt Brukstorget skulle kunna bidra till att Smålands kanske bäst bevarade och mest genomarbetade bruksmiljö, skulle förlora värdebärande enheter och helhetsupplevelsen skulle försvinna. I den fördjupade översiktsplanen på sidan 29 under rubriken "förslag och rekommendationer" lyfts fram att "kompensationsåtgärder i hög klass" skall vidtas för de byggnader som föreslås rivas. Länsstyrelsen vill påpeka att kompensationsåtgärder inte kan uppväga en påtaglig skada på riksintresset utan används när skadenivån på riksintresset är negativ men tålig och inte kan undvikas, förebyggas eller lindras. I det ställningsantagande till påverkan på riksintresset som saknas i granskningshandlingen, ser Länsstyrelsen även syftet med och utformandet av kompensationen behöver motiverats och förtydligats. I underlag för antagande förs ett tydligare resonemang kring vilken skada rivningarna skulle ge och hur kommunen ställer sig till det.

Kommunen har härefter, inför antagandet av översiktsplanen, presenterat ett reviderat planförslag avseende kulturmiljön och länsstyrelsen gör nu följande bedömning;

Länsstyrelsen bifaller den i antagandehandlingen förda argumentationen och hävdar därmed inte påtaglig skada på riksintresset. Skadan blir dock omfattande och kompensationsåtgärderna borde vara skarpare formulerade. Vid samråd på plats, 2016-04-26, mellan Västerviks kommun och Länsstyrelsen framförde Länsstyrelsen råd från Boverket gällande kompensationsåtgärder. Här var upprättandet av en detaljplan den tydligaste kompensationsåtgärden som kan användas i sådana fall. Att som i antagande handlingen hävda att det skall upprättas en detaljplan för kärnan av riksintresset på sikt får anses svagt i förhållande till skadans omfattning.

Beslut att avge detta tillägg till granskningsyttrandet har fattats av avdelningschef Eva Brynolf. I ärendet har även byggnadsantikvarie Birthe Pedersen Sieurin deltagit.

Eva Brynolf

Kerstin Lind Andréasson